

Ciudades
Amigas
de la Infancia

BASES VIII RECONOCIMIENTO CIDADES AMIGAS DA INFANCIA E IX CERTAME DE BOAS PRÁTICAS CONVOCATORIA 2017-2018

Editado por:

UNICEF Comité Español
Programa Ciudades Amigas da Infancia
Madrid, Marzo de 2017

Equipo de redacción:

Área de Políticas Locais de Infancia e Participación
Dirección de Sensibilización e Políticas de Infancia.
UNICEF Comité Español
Josefina Piñon. Mazars Consultores.

Programa Ciudades Amigas de la Infancia

Ciudades
Amigas
de la Infancia

Aliados:

Depósito Legal:

M-9835-2017

Diseño e maquetación:

Grupo Cooperativo Tangente

Presentación	5
1. UNICEF	7
1.1. Sobre UNICEF	8
1.2. UNICEF Comité Español	8
2. O Programa Cidades Amigas da Infancia - CAI	9
2.1. Que é o Programa CAI?	10
2.2. Que é unha Cidade Amiga da Infancia?	11
2.3. Como se chega a ser unha Ciudad CAI?	12
2.4. Obxecivo da Convocatoria Certamen de Boas Practicas	13
2.5. Obxectivo da Convocatoria Selo CAI	14
3. Convocatoria Selo de Recoñecemento CAI 2017-2018 – Primeira Solicitude	15
1. Selo Recoñecemento de Cidades Amigas da Infancia	17
3.2. Requisitos para participar na Convocatoria (1ª Solicitude)	18
3.3. Prazos e documentación a presentar	19
3.3.1. Fases e prazos da Convocatoria Selo CAI 2017-2018 – 1º Solicitude	19
3.3.2. Manifestación de Interese	20
3.3.3. Presentación de Candidaturas (documentos)	20
3.3.4. Subsanación	22
3.3.5. Transparencia	22
3.3.6. Visitas aos Municipios	22
3.3.7. Comunicación de Concesión	22
3.3.8. Acto de Entrega de Recoñecemento	23
3.3.9. Gestión Post- recoñecemento	23
3.4. Criterios e procedimentos de avaliación	24
3.5. Cláusula de salvaguarda	27
3.6. Check List documentos a presentar na Convocatoria	28

4. Convocatoria Selo de Recoñecemento CAI 2017-2018	
– Renovación	29
4.1. Renovación do Recoñecemento de Cidades Amigas da Infancia	31
4.2. Requisitos para renovar o Selo CAI	32
4.3. Requisitos para solicitar mención de excelencia	34
4.4. Prazos e documentación a presentar	34
4.4.1. Fases e prazos da Convocatoria Selo CAI 2017-2018 – Renovación	34
4.4.2. Manifestación de Interese	35
4.4.3. Presentación de Candidaturas (documentos)	35
4.4.4. Subsanción	37
4.4.5. Transparencia	37
4.4.6. Visitas aos Concellos	37
4.4.7. Acreditación de Aprobación do Plan	38
4.4.8. Comunicación de Concesión	38
4.4.9. Acto de Entrega do Recoñecemento	38
4.4.10. Xestión Post- recoñecemento	38
4.5. Criterios e procedementos de avaliación	39
4.6. Cláusula de salvagarda	43
4.7. Check list de documentos a presentar á Convocatoria – Renovación	43
5. Convocatoria IX Certame de Boas Prácticas	45
5.1. Certame de Boas Prácticas	46
5.1.1. Características das Boas Prácticas	47
5.1.2. Categorías das Boas Prácticas	47
5.2. Requisitos para presentar Boas Prácticas	48
5.3. Prazos e documentación a presentar	48
5.3.1. Fases e prazos do Certame Boas Prácticas 2017-2018	48
5.3.2. Manifestación de Interese	49
5.3.3. Presentación de Candidaturas (documentos)	49
5.3.4. Comunicación de concesión	50
5.3.5. Acto	50
5.4. Criterios e procedementos de avaliación	50
5.5. Check list de documentos a presentar ao Certame Boas Prácticas	52
Anexos	53

Cidades Amigas da Infancia: unha aposta clave do enfoque de dereitos da infancia no ámbito local

Cidades Amigas da Infancia é unha iniciativa internacional liderada por UNICEF dende o ano 2001, que pretende mellorar o benestar da infancia impulsando políticas municipais que garantan o desenvolvemento integral de nenos, nenas e adolescentes, cun enfoque de dereitos.

UNICEF, xunto cos seus aliados no programa e por medio do Selo Cidade Amiga da Infancia, recoñece e pon en valor o traballo a favor dos nenos, nenas e adolescentes realizado nestes territorios, representados polos seus Gobernos Locais.

Co presente documento, o **Programa Cidades Amigas da Infancia** pretende proporcionar aos gobernos locais, as direccións e requisitos para presentarse á convocatoria de recoñecemento de Selo CAI, á renovación do Selo ou á convocatoria de recoñecemento de boas prácticas (este último aberto a Gobernos locais e tamén a entidades sociais). Adicionalmente, este documento proporciona ferramentas de traballo, mediante anexos de referencia para apoiar o traballo de preparación das candidaturas.

O programa Cidades Amigas da infancia ten como alicerces fundamentais, o **deseño de políticas públicas eficaces** que se baseen na Convención sobre os Dereitos do Neno (enfoque de dereitos e de equidade); a **promoción da participación infantil e adolescente** (enfoque de participación) e o **impulso de alianzas entre todos os actores relacionados coa infancia a nivel municipal** (enfoque ALIA). Ademais, o programa Cidades Amigas da infancia atópase en proceso de incorporar como enfoque **a Axenda 2030**. En setembro de 2015, os líderes mundiais estableceron unha folia de ruta de desenvolvemento sustentable a alcanzar en 2030, que debe ser cumprido por todos os Estados, chegando este compromiso ata o ámbito local (enfoque Axenda 2030). Un dos primeiros pasos na incorporación da Axenda 2030 no Programa CAI, é a inclusión dunha categoría relacionada con este ámbito no Certame de Boas Prácticas.

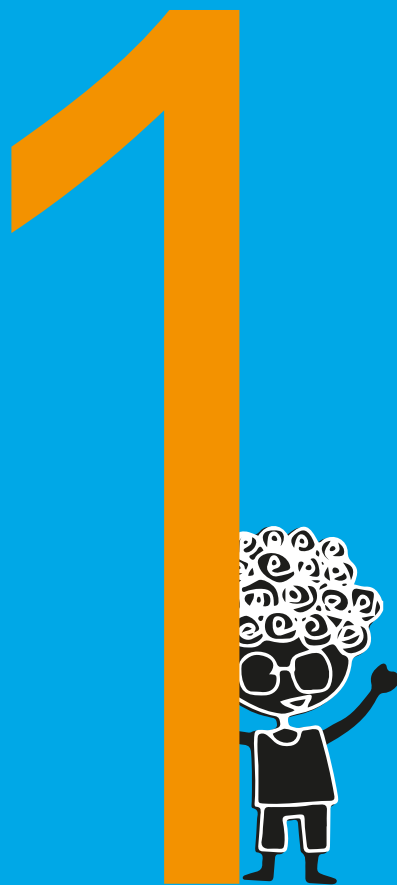
UNICEF Comité Español. Programa Ciudades Amigas da Infancia

Ciudades
Amigas
de la Infancia

O Selo CAI pon en **valor un modelo de xestión centrado nun enfoque de Dereitos de Infancia**. Un modelo que implica a coordinación interna do Goberno local, a coordinación con outros actores locais e que promove e xera **mecanismos reais de participación infantil** e conta cunha estratexia a longo prazo para incorporar nenos, nenas e adolescentes nas súas políticas e accións. Un modelo onde **obter o Selo CAI é o primeiro paso** para iniciar un camiño de mellora continua cara ao pleno cumprimento dos dereitos de nenos, nenas e adolescentes no ámbito local.

1. UNICEF

1.1. Sobre UNICEF

UNICEF, Fondo de Nacións Unidas para a Infancia, naceu en 1946 co obxectivo de atender ás necesidades dos nenos e nenas en Europa tras a Segunda Guerra Mundial. Dende o principio, a súa vocación foi traballar pola infancia sen distinción de etnia, nacionalidade ou relixión, e situar a protección dos seus dereitos por encima de calquera interese.

A partir de 1953 converteuse nun organismo permanente das Nacións Unidas cuxo mandato é responder ás necesidades da infancia e protexer os seus dereitos. O seu labor baséase na Convención sobre os Dereitos do Neno (ONU, 1989), o tratado de dereitos humanos máis ratificado do mundo. Coa aprobación da Convención sobre os Dereitos do Neno en 1989, a acción de UNICEF enmárcase dentro dun enfoque universal de dereitos. España ratifica en 1990 dita convención tal e como se recolle no **BOE núm. 313, do 31 de decembro do devandito ano.**

UNICEF está presente en máis de 190 países. A súa acción desenvólvese a través das súas oficinas en todo o mundo. En 1965, UNICEF recibiu o Premio Nobel da Paz e en 2006 o Premio Príncipe de Asturias da Concordia polo seu labor a favor da infancia e a adolescencia.

1.2. UNICEF Comité Español

UNICEF Comité Español comezou a dar os seus primeiros pasos en **1961** e actualmente é un dos 36 Comités Nacionais que contribúen ao traballo do Fondo de Nacións Unidas para a Infancia. Está presente en 17 comunidades autónomas, a través dos seus comités autonómicos. Os máis de 850 voluntarios e voluntarias, 165 traballadores e máis de 340.000 socios e doantes contribúen desde o Comité Español de UNICEF, ao traballo da organización en España e en todo o mundo.

Dende UNICEF Comité español, queremos mellorar a vida dos nenos e nenas fóra e dentro das nosas fronteiras, onde tamén traballamos para que se cumpran todos os seus dereitos. Sostennos e danos forza a solidariedade da sociedade española coa causa da infancia e estamos convencidos de que, todos xuntos, temos a forza necesaria para cambiar a vida de millóns de menores. Así, a misión de UNICEF é conseguir que os máis de 7.000 millóns de habitantes do planeta coñezan e defendan os dereitos da infancia en todo momento e en todo lugar.

A acción de UNICEF Comité Español en España artículase a partir de accións de educación sobre dereitos de infancia e incidencia política, a partir do traballo de análise e investigación sobre políticas públicas e sobre a situación da infancia (onde se inclúe o Programa Cidades Amigas da Infancia).

2. O Programa Cidades Amigas da Infancia –CAI

O Programa Cidades Amigas da Infancia – CAI

2.1. Que é o Programa CAI?

O **Programa Cidades Amigas da Infancia** pretende contribuír a mellorar as condicións de vida dos nenos, nenas e adolescentes, mediante a promoción e a implantación de políticas municipais eficaces que garantan o seu desenvolvemento integral cun enfoque de dereitos. Este programa está liderado por UNICEF Comité Español, e desenvólvese en alianza co **Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade, Federación Española de Municipios e Provincias** (FEMP) e o **Instituto Universitario Necesidades e Dereitos da Infancia e a Adolescencia** (IUNDIA). Estas catro institucións conforman a Secretaría Permanente do Programa, é dicir, o órgano colexiado encargado de establecer a estratexia do mesmo.

O Programa Cidades Amigas da infancia conta cos seguintes enfoques:

Traballo en REDE: O enfoque de Alianzas Locais pola Infancia e a Adolescencia (ALIA), é unha visión estratéxica para o desenvolvemento de políticas locais baseadas na colaboración entre gobernos locais, outras institucións públicas e organizacións sociais de diverso tipo.

Participación: Dar voz aos nenos, nenas e adolescentes, para que as súas opinións e propostas sexan tidas en conta nas decisións dos Gobernos Locais, das organizacións e das persoas adultas en xeral. É dicir, que sexa unha ferramenta eficaz e real para a identificación e posta en práctica de solucións aos problemas que lles afectan.

Equidade: Inclusión e cohesión social no ámbito local, focalizando accións nos grupos máis vulnerables. É dicir, realizar un esforzo para protexer aos nenos e nenas que corren maior risco de “quedar atrás”.

Enfoque Axenda 2030: Incorporar Axendas internacionais que requiren da súa implementación dende o local, cunha mirada global. Por unha banda, este enfoque fai referencia especificamente á Axenda 2030, a cal inclúe os Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable, adoptados en setembro de 2015 pola Asemblea de Nacións Unidas. Ao longo dos seus **17 Obxectivos de Desenvolvemento Sustentable** (ODS) e **169 metas** asociadas, abórdanse tres dimensións (social, económica e ambiental) que deben ser implementadas por todos os Estados. Esta folla de ruta, por tanto, constitúe un instrumento esencial para fortalecer o compromiso dos gobernos do mundo co desenvolvemento e protección de todos os nenos, as nenas e os mozos. En segundo lugar, este enfoque fai referencia a **Habitat III**. A Nova Axenda Urbana, organizada por Nacións Unidas e aprobada en outubro de 2016 en Quito, establece retos para facer dos asentamentos urbanos espazos para todos e todas.

2.2. Que é unha Cidade Amiga da Infancia?

Unha Cidade Amiga da Infancia (CAI) respecta e aplica nas súas políticas, normas e programas, os dereitos da infancia contidos na Convención sobre os Dereitos do Neno (CDN).

Ser unha Cidade Amiga da Infancia significa trasladar a CDN ao ámbito local, recoñecendo aos nenos, nenas e adolescentes o seu dereito a que:

- As súas voces, ideas e opinións sobre o concello que queren sexan escoitadas e tidas en conta nas súas familias, comunidades, contorna social e Goberno local
- Coas súas achegas créase un espazo de convivencia mellor para toda a cidadanía
- Todos os nenos e nenas teñen as mesmas oportunidades, con independencia da súa orixe, relixión, nivel de ingresos, xénero ou discapacidade
- Todos os nenos e nenas son protexidos da explotación, o abuso ou a violencia
- Todos os nenos e nenas poden camiñar sos e seguros polas rúas
- Todos os nenos e nenas contan con espazos de encontro e de xogos para compartir cos seus amigos así como espazos verdes e un ambiente sen contaminar
- Os nenos e nenas poden participar en eventos sociais e culturais
- Todos os nenos e nenas reciben servizos básicos como sanidade e educación

2.3. Obxectivo da Convocatoria Selo CAI

Esta convocatoria ten como finalidade recoñecer un **modelo de xestión cun enfoque de dereitos de infancia** levado a cabo polos Gobernos Locais mediante a concesión do Selo de Recoñecemento Cidade Amiga da Infancia. Devandito Selo tradúcese en que o goberno local conta cunha **política local de infancia**, que se basa nun diagnóstico da realidade dos nenos e nenas e da localidade, realizado de forma participativa (incluíndo á infancia); que o goberno local ten como interlocutor recoñecido a un **Órgano de participación de Infancia e Adolescencia**¹ dinámico e que no deseño, implementación, seguimento e avaliación desta política as autoridades locais e equipo técnico traballan en rede, tanto dentro da corporación, como a nivel externo.

O recoñecemento realízase mediante a concesión dun **Selo de Recoñecemento Cidade Amiga da Infancia** (en diante, Selo CAI). Dita distinción ten unha vixencia de catro anos e implica que o Goberno Local asume unha serie de compromisos mediante a firma dun convenio, entre eles, entregar un informe intermedio, onde debe informar do avance na aplicación do Plan local de infancia. Finalizados estes catro anos, o goberno local que desexe conservar a distinción debe presentarse novamente á Convocatoria para a súa renovación.

O recoñecemento dun Goberno local como Cidade Amiga da Infancia implica diagnosticar, planificar e avaliar en clave de dereitos de infancia, considerando a Convención sobre os Dereitos do Neno nos programas e políticas e incluíndo a participación da infancia e adolescencia, como actores protagónicos no ámbito local.

- O recoñecemento de Cidade Amiga da Infancia pódese recibir:
- Cando un Goberno Local cumpre cos requisitos detallados nas bases e obtén o Selo CAI por primeira vez.
- Renovando o Selo unha vez executado e avaliado o Plan Local de Infancia e Adolescencia aceptado no Recoñecemento da convocatoria anterior, sendo a renovación consecutiva e cumprindo os criterios pertinentes de renovación.
- Presentándose novamente á convocatoria, sen ter un proceso continuo, e cumprindo os requisitos incluídos nas bases de primeira convocatoria.

No caso de que un Goberno local considere que cumpre cos criterios estipulados nas bases de maneira significativa, poderá solicitar un recoñecemento con mención de excelencia na súa solicitude.

¹ Os órganos de participación de infancia e adolescencia reciben diferentes nomes, os máis habituais son Consellos, Comisións, Foro.

2.4. Obxectivo da Convocatoria Certame de Boas Prácticas

O Certame de Boas Prácticas premia accións e proxectos concretos promovidos polos Gobernos Locais ou por entidades sociais de diverso tipo (centros educativos, asociacións, fundacións, AMPAS, etc.) cun enfoque de dereitos de infancia, centrados na Convención sobre os Dereitos do Neno e dirixidos a impulsar o benestar da infancia e a adolescencia.

Cada Goberno local ou entidade, poderá presentar unicamente unha boa práctica nesta convocatoria.

1. Planificación urbana sustentable realizada pola infancia e adolescencia.
2. Programas eficaces de atención á infancia e adolescencia máis vulnerable.
3. Estratexias innovadoras de participación infantil e adolescente.
4. Abordaxe de problemas de violencia nos ámbitos educativos e en redes sociais, e espazos comunitarios.
5. Modelos exitosos de inclusión social: inclusión de xénero, cultural, étnica ou económica
6. Campañas efectivas dirixidas á mellora do benestar da infancia e a adolescencia.
7. Aplicación da Axenda 2030 ou Axenda Habitat III no ámbito local, cun enfoque de dereitos de infancia.

Así mesmo establécese a seguinte **categoría específica para Gobernos Locais con Selo** de Recoñecemento CAI vixente, co propósito de xerar e compartir aprendizaxes relativas ao modo de xestión CAI:

8. Experiencias replicables de Modelos de Xestión CAI

Como exemplo desta categoría poderán presentarse experiencias sobre a conformación de Órganos de participación infantil e/ou adolescente; Mesas de Coordinación interna ou externa; elaboración de Diagnósticos participativos; elaboración, seguimento e avaliación de Plans locais de Infancia. Tamén se considerarán outras experiencias ou aproximacións metodolóxicas innovadoras nalguna das liñas de traballo do Programa. As propostas de experiencias replicables en Modelos de Xestión CAI deben estar aliñadas coa Convención sobre os Dereitos do Neno que se levaron a cabo por parte dun Goberno Local que conte co distintivo do Selo CAI vixente.

2.5. Concellos Aliados: un paso previo do programa Cidades Amigas da Infancia

A colaboración estable entre un Goberno Local e UNICEF Comité Español pode realizarse baixo a fórmula de “concello aliado”. Adquírese mediante a presentación dunha carta asinada pola Alcaldía e remitida fisicamente ou vía online ao comité autonómico de UNICEF ou a UNICEF Comité español. Nela asúmese o compromiso político e técnico de iniciar o proceso de traballo seguindo os criterios do Programa Cidades Amigas da Infancia.

A solicitude por parte dos Gobernos Locais a UNICEF Comité Español dá a condición de “concello aliado” e pódese realizar en calquera momento. Formar parte do Programa CAI non significa ser recoñecido como Cidade Amiga da Infancia, xa que se trata dun momento preliminar onde se establece o compromiso para lograr, a medio prazo, o cumprimento cos requisitos do Selo de recoñecemento de Cidades Amigas da Infancia.

Adquirida a condición de Concello Aliado, acordarase un plan de reunións e/ou procedementos de comunicación entre o Goberno Local e a oficina autonómica correspondente de UNICEF Comité Español, que facilite o deseño, execución e avaliación conxunta de liñas de actuación e proxectos a favor da infancia e a adolescencia en base aos criterios establecidos polo Programa CAI.

3. Convocatoria Selo de Reconhecimento CAI 2017-2018 – Primeira Solicitude

Convocatoria Selo de Recoñecemento CAI 2017-2018 – Primeira Solicitude

Para obter o **Selo de Recoñecemento CAI** que a Secretaría Permanente do Programa Cidades Amigas da Infancia concede aos Gobernos Locais, é necesario presentar unha Solicitude á Convocatoria Selo CAI que se realiza cada dous anos.

Para acceder á Convocatoria pódese solicitar previamente a condición de “Concello Aliado”. Dita solicitude realízase mediante unha carta asinada pola Alcaldía. Nela asúmese o compromiso de iniciar o proceso de construción do concello baixo os criterios do Programa Cidades Amigas da Infancia. Á convocatoria de recoñecemento CAI, poden **presentarse todos os Gobernos Locais que cumpran cos requisitos da convocatoria, independentemente se son Concellos aliados ou non.**

Se tras a resolución da Convocatoria, se obtén o Selo CAI, procédese á firma dun acordo de colaboración entre UNICEF Comité Español e o Goberno Local.

O Selo ten unha **vixencia de catro anos**, coa obrigatoriedade, por parte do Goberno Local, de presentar un informe intermedio sobre o nivel de execución do Plan Local de Infancia e Adolescencia, aos dous anos da concesión. Así mesmo, deberá terse unha participación activa no Programa CAI, asistindo a eventos e formacións propostos polo Programa CAI, estando en contacto co Comité autonómico de UNICEF e cumprindo cos criterios establecidos polo Programa de maneira sostida no tempo.

Dado que o Programa recoñece un modelo de xestión continuo e cun enfoque de dereitos de infancia, o Goberno Local que desexe manter esta acreditación debe, ao cabo de catro anos, solicitar a renovación do Selo por un novo período de catro anos. Para iso deberá, ao finalizar a vixencia, volver presentarse a unha nova convocatoria debendo acreditar cumprir as metas e indicadores do seu Plan de Infancia e/ou desenvolver políticas eficaces e xerando alianzas efectivas.

3.1. Selo Recoñecemento de Cidades Amigas da Infancia

O **Selo CAI acredita** que no deseño e desenvolvemento das políticas e actuacións a favor da infancia e a adolescencia do concello ou goberno local, se tiveron en conta os seguintes criterios e procedementos:

A. Que as **Políticas e Accións** a favor da infancia e a adolescencia implementadas:

- Teñan un enfoque en dereitos seguindo a Convención sobre os Dereitos do Neno (en diante, CDN). Estén en consonancia con el Plan Local de Infancia e Adolescencia
- Estean en consonancia co Plan Local de Infancia e Adolescencia
- Estean baseadas nun diagnóstico realizado mediante un proceso participativo fosen deseñadas de forma participativa, tanto por actores dentro do goberno local, como de entidades sociais, AMPAS, ou outros, e sempre considerando á infancia como un actor chave no proceso de deseño da estratexia.
- Estean orientadas á consecución de resultados que dean resposta ás necesidades e dereitos da infancia e a adolescencia, transcendendo as competencias e recursos dos Gobernos Locais, en busca dun traballo integrado a nivel de titulares de deberes no cumprimento das súas obrigas.

B. O establecemento e dinamismo de canles de **Participación activa de nenas, nenos e adolescentes** na vida pública municipal, mediante:

- O fomento da súa participación como cidadáns e cidadás con voz propia, considerando o dereito de expresar a súa opinión libremente en todos os asuntos que lle afectan, téndose debidamente en conta as súas opinións, en función da idade e madurez do neno ou nena.
- Teñen dereito a ser informados e escoitados e a que as súas observacións e propostas sexan tidas en conta polos gobernantes e as distintas organizacións da comunidade.
- Debe ser evidente a participación dos nenos, nenas e adolescentes, na preparación da candidatura para a obtención deste Selo (polo menos deberán ser consultados na elaboración do Plan Local de Infancia e Adolescencia). Deberá demostrarse a existencia dun **Órgano de participación infantil**.

C. A xeración de **Alianzas Locais** para lograr un traballo articulado en favor dos dereitos e o benestar da infancia e adolescencia:

- Entre Gobiernos Locais, Administracións Públicas e distintas organizacións sociais (partidos políticos, asociacións, fundacións, sindicatos, centros educativos e universidades, empresas, etc.).
- A capacidade de mobilizar a outros actores tanto de entidades públicas doutros niveis, como privados, para destinar de forma conxunta, recursos enfocados á infancia no seu ámbito xeográfico de actuación.

D. As **Capacidades do Goberno Local**, en función do seu tamaño, recursos e competencias, responsabilidades e prioridades, para:

- A creación e promoción de espazos de comunicación e canles de centralización e difusión da información.
- A capacidade de organizarse internamente e transversalizar o programa CAI nas diferentes áreas municipais, mediante **un mecanismo de coordinación interna**.
- Recursos específicos (persoal, estrutura interna, orzamento) destinados á infancia e adolescencia.
- O deseño e execución dun Plan local de Infancia e Adolescencia inspirado na CDN e baseado nun diagnóstico participativo.
- Elaborar unha Memoria de Actuación na que se reflicta unha capacidade valorativa e crítica das actuacións realizadas e en consonancia co Plan.

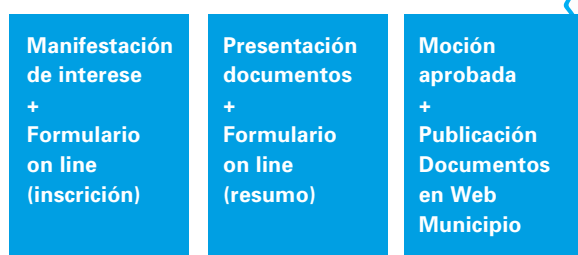
3.2. Requisitos para participar na Convocatoria (1ª Solicitud)

As entidades solicitantes deberán cumprir cos seguintes requisitos para presentarse ao Selo, en caso de non posuílo ou en caso de que estea desactualizado, é dicir, non renovado polo menos nos últimos catro anos):

- **Ser un Goberno Local** (Concello, Mancomunidade).
- Contar cun **órgano de participación infantil** promovido, apoiado e recoñecido polo Goberno Local antes da data de finalización da Convocatoria (débase demostrar actividade de participación infantil no ámbito municipal polo menos dende o ano 2017).
- Establecer un **mecanismo de coordinación interna** do Goberno Local (como mínimo debeu ser operativo para a elaboración da Memoria de Actividades, do Diagnóstico e do Plan Local de Infancia e Adolescencia).
- Poner a disposición, para consulta da cidadanía da súa localidade, na páxina web do Goberno local, os documentos presentados nesta convocatoria: Memoria, Diagnóstico e Plan Local vixente (prazo máximo 15/06/2018). Estes documentos deberán permanecer colgados na devandita web durante o prazo de vixencia do Selo.
- Ter a disposición e recursos para realizar e presentar nos prazos estipulados os **documentos** solicitados nas Bases da Convocatoria. Valoraranse positivamente aqueles Concellos que envíen a UNICEF Comité Español a moción aprobada en Pleno do Plan Local de Infancia e Adolescencia.

3.3. Prazos e documentación a presentar

Accións Municipios

Datas

Accións UNICEF

No seu caso,
UNICEF informará
da subsanación
necesaria e o prazo
de subsanación

Visitas aos
municipios

Comunicación
concesión

Acto

3.3.2. Manifestación de Interese

O prazo máximo para o envío de **manifestacións de interese** para participar na Convocatoria por parte dos Gobernos Locais a UNICEF Comité Español é dende o momento do lanzamento da Convocatoria e publicación distas Bases e ata o **31 de xaneiro de 2018**.

A manifestación de interese consta de:

Manifestación de interese

Ata
31/01/2018

Carta de manifestación de interese asinada polo alcalde ou a alcaldesa: O responsable do Goberno Local dirixirase por carta á Secretaría Técnica do Programa Cidades Amigas da Infancia solicitando participar na Convocatoria de Recoñecemento.

Formulario online de inscrición na páxina web do programa (Plataforma en liña). Con datos básicos sobre o Goberno local e persoa de contacto para este proceso.

Ata
15/06/2018

Moción Aprobada: A carta de solicitude irá acompañada dunha moción aprobada en Pleno municipal e certificada polo Secretario do Concello non anterior ao ano 2017 (ou na súa falta: acordo asinado polos grupos políticos pendente de ratificación en Pleno antes do 15.06.18, debéndose enviar a UNICEF inmediatamente despois da súa ratificación e/ou certificado emitido pola Xunta de Goberno).

A moción, propondrá ao Pleno solicitar a UNICEF Comité Español a participación na convocatoria do Recoñecemento outorgado polo Programa Cidades Amigas da Infancia, asumindo o compromiso de colaborar conxuntamente con UNICEF Comité Español para garantir a aplicación da Convención sobre os Dereitos do Neno no concello.

3.3.3. Presentación de Candidaturas (documentos)

O envío da documentación preceptiva a UNICEF Comité Español realizarase ata o **30 de abril de 2018**. Só se enviarán os documentos principais e unha listaxe dos anexos que UNICEF Comité Español poderá solicitar.

O envío das candidaturas realizarase mediante a presentación de:

Documentos da candidatura

Ata
30/04/2018

Formulario-resumo da candidatura cumprimentado na plataforma web (en liña). Seguindo as pautas establecidas no formulario-resumo da Solicitud indicaranse os elementos esenciais da Memoria, Diagnóstico e Plan Local de Infancia e Adolescencia.

No formulario incluírase, así mesmo, información sobre:

a. Órgano de Participación Infantil

En relación ao órgano de participación infantil, débense evidenciar:

- Actividades de participación infantil no ámbito municipal (polo menos dende o ano 2017).
- A existencia dun Órgano de Participación Infantil que sexa promovido, apoiado e recoñecido por parte do Municipio

b. Mecanismo de Coordinación Interna

En relación ao mecanismo de coordinación interna (mesa e/ou outros), débese evidenciar:

- Actividade, polo menos, en relación á elaboración dos documentos desta candidatura.

Lémbrese que é un requisito obrigatorio para a convocatoria a creación previa dun Órgano de Participación Infantil e dunha Mesa de Coordinación Interna entre Concellerías e Departamentos do Goberno local para a infancia e a adolescencia.

Memoria de Actividades a favor da Infancia e a Adolescencia

Os Gobernos Locais que soliciten por primeira vez o Recoñecemento -e os que o tivesen desactualizado- deben consignar, como mínimo, os recursos aplicados e as accións realizadas nos doce meses anteriores á presentación dos documentos requiridos para o Recoñecemento. É dicir, deben presentar unha memoria onde consten as principais accións realizadas a favor da infancia e coa infancia, así como os recursos destinados para iso.

Aceptaranse Memorias do **ano 2016 ou do ano 2017**

Diagnóstico da Infancia e a Adolescencia no concello

Será necesaria a presentación dun informe actualizado que describa e cuantifique a realidade da infancia e a adolescencia no contexto municipal, achegando datos socioeconómicos con especial énfase na poboación de 0 a 18 anos.

A data de realización do Diagnóstico que dea orixe á planificación non será anterior ao ano 2015 **(do ano 2015 en diante)**.

Plan Local de Infancia e Adolescencia

O Plan Local de Infancia e Adolescencia debe dar resposta ás súas necesidades e dereitos, no marco das competencias, recursos e prioridades dos Gobernos Locais e a capacidade de xeración de alianzas que lle permita transcender as súas propias competencias, logrando un traballo integrado a nivel de titulares de deberes no cumprimento das súas obrigacións.

Este Plan desenvolverá os obxectivos, metas, indicadores, estratexias, accións, recursos, sistema de seguimento, implementación e avaliación, e orzamento que o goberno local poñerá en marcha a fin de garantir a promoción, provisión e protección dos dereitos da infancia.

O Plan presentado terá que ter vixencia para o período do recoñecemento (que da comezo en novembro de 2018). Recoméndase que o horizonte de actuación sexa de catro anos, coincidindo co período da vixencia do Selo CAI.

Valorarase positivamente a aprobación do Plan polo Pleno Municipal, aínda que non sexa un requisito para os solicitantes do selo por primeira vez.

*** Observacións Xerais sobre os documentos:**

O peso de cada documento non deberá exceder os 10 MB. Evite cargar os documentos con demasiadas imaxes ou con imaxes de alta resolución.

Cada documento principal entregarase a través da plataforma en liña, achegando un índice de anexos. Os anexos quedarán en poder do solicitante, estando dispoñible para que UNICEF Comité Español poida solicitalos a efectos de verificación ou maior coñecemento.

Nos Anexos das Bases preséntase unha Guía para a Elaboración destes documentos.

3.3.4. Subsanación

UNICEF Comité Español poderá requirir, tras a recepción da solicitude, documentación ou información adicional ou faltante, informando do prazo para emendar erros ao Goberno Local.

Só se admitirá a corrección de erros na documentación que previamente se enviou baixo a solicitude expresa de UNICEF Comité Español.

UNICEF Comité Español utilizará comunicacións electrónicas para facer chegar estas solicitudes de corrección.

3.3.5. Transparencia

Os Gobernos Locais deberán publicar na súa páxina web de maneira permanente os seguintes documentos presentados á Convocatoria:

- Memoria de Actividades a favor da Infancia e a Adolescencia
- Diagnóstico de Situación da Infancia e Adolescencia no concello
- Plan Local de Infancia e Adolescencia.

Os documentos deberán estar accesibles para a consulta da cidadanía, como data límite, desde o 15 de xuño de 2018, seguindo os principios de transparencia e rendición de contas.

3.3.6. Visitas aos Municipios

Programaranse as visitas complementarias ao proceso de avaliación en coordinación cos municipios para partir do mes de abril de 2018 e ata a resolución da Convocatoria no mes de outubro 2018.

Dentro da totalidade de candidatos, UNICEF Comité Español seleccionará un grupo de municipios que serán obxecto destas visitas de avaliación. Esta selección realizarase de forma obxectiva dentro do sistema de avaliación, cando sexan necesarias aclaracións, ampliacións de información ou se valore positivamente complementar a documentación entregada co coñecemento sobre o terreo da realidade da candidatura.

Estas visitas serán realizadas sempre en coordinación co Comité Autonómico de UNICEF, o goberno local e o técnico avaliador delegado pola Secretaría Permanente do Programa.

Os gastos de desprazamento e estancia do avaliador ou avaliadora de UNICEF Comité Español correrán a cargo do Goberno Local.

3.3.7. Comunicación de Concesión

Os candidatos coñecerán o resultado desta Convocatoria e por tanto a concesión do Selo de Recoñecemento, entre o 15 e o 31 de outubro de 2018.

3.3.8. Acto de Entrega de Recoñecemento

Unha vez a Secretaría Permanente do Programa CAI resolva a Convocatoria e se proceda a comunicar a resolución, realizarase un acto de entrega de recoñecementos no transcurso do mes de novembro de 2018. Comunicarase coa suficiente antelación á cidade acolledora da entrega do Selo aos concellos recoñecidos.

Os gastos derivados da asistencia a estes actos correrán por conta do Goberno Local galardoado.

3.3.9. Gestión Post- recoñecemento

A obtención do Selo de Recoñecemento dará lugar á **firma dun convenio** de colaboración entre o Goberno Local e UNICEF Comité Español cuxa duración será de catro anos.

O municipio recoñecido como CAI, colocará polo menos unha **placa** na que se identifique como Cidade Amiga da Infancia, incorporando ademais o logotipo de Cidades Amigas da Infancia nas actividades do Goberno Local destinadas á infancia e a adolescencia. O deseño destes sinais urbanos será proporcionado por UNICEF Comité Español, a través das súas representacións autonómicas. Estes deseños poden axustarse en canto a tamaño, sen alterar calquera outro elemento.

Dende o momento en que se obtén o Selo CAI, o Goberno Local comprométese a implementar o **Plan Local de Infancia e Adolescencia** presentado á convocatoria, así como a comprometer anualmente nos orzamentos as partidas destinadas a investir no mesmo.

Así mesmo, o municipio **comprométese a incorporar un sistema de seguimento**

do Plan que permita coñecer os avances da súa implementación para valorar se se están xerando os resultados esperados.

A medio termino do Plan (dous anos de vixencia do Selo de recoñecemento CAI), o concello deberá presentar a UNICEF Comité Español un **Informe Intermedio** no que se reflexen os avances logrados.

Na elaboración do informe intermedio terase en conta o informe de avaliación que será entregado por UNICEF Comité Español no momento da resolución da Convocatoria, e no cal se comunicará ao goberno local as principais fortalezas e áreas de mellora da súa política local de infancia. O informe intermedio estará centrado cabalmente nos mecanismos de seguimento do Plan Local de Infancia, entre outros. Para a sistematización da documentación, UNICEF Comité español exporá un formato específico.

Durante todo o período de vixencia do Selo CAI, deberán manterse a disposición da cidadanía da súa localidade, na páxina web do Goberno local, os documentos presentados nesta convocatoria: Diagnóstico, Memoria e Plan Local de Infancia e Adolescencia vixente.

3.4. Criterios e procedementos de avaliación

A resolución sobre as candidaturas que concorren á Convocatoria de recoñecemento CAI, emitírase pola Secretaría Permanente formada por representantes das institucións que promoven o Programa CAI².

A resolución baséase na avaliación ex ante dos documentos obrigatorios presentados polos candidatos. Dita avaliación realizarase por un equipo avaliador composto por persoal interno de UNICEF Comité Español e/ou recoñecidos expertos en dereitos da infancia. A Secretaría Permanente do Programa velará pola idoneidade, profesionalidade, obxectividade e imparcialidade deste equipo avaliador.

O sistema de avaliación das candidaturas consta dunha matriz de avaliación que responde aos requisitos desta Convocatoria. Nesta matriz cada avaliador reflexará obxectivamente a súa valoración a partir de lectura da documentación obrigatoria a presentar na Convocatoria (Formulario, Memoria, Plan de Infancia e Diagnóstico⁹). Os criterios de avaliación son os que se detallan a continuación:

A. Criterios de valoración referidos ás Políticas e Accións a favor da infancia e a Adolescencia:

Realización, planificación e coordinación de accións de **sensibilización sobre a CDN** de sensibilización acerca dos dereitos e situación da infancia e a adolescencia.

Realización e planificación de accións **educativas e culturais** dirixidas a nenos, nenas e adolescentes.

Realización e planificación de accións de **lecer e tempo libre** dirixidas a nenos, nenas e adolescentes.

Realización e planificación de accións educativas de prevención e intervención para erradicar a **violencia** contra a infancia e a violencia entre iguais.

Realización e planificación de campañas e accións de **prevención de hábitos nocivos** na adolescencia e de Educación Afectivo Sexual.

Realización e planificación de accións orientadas a nenos, nenas e adolescentes **máis vulnerables** fronte á pobreza, abandono, maltrato, abuso sexual, alcoholismo e drogo dependencias, mal nutrición, enfermidades, accidentes, absentismo e fracaso escolar, etc.

Existencia recursos de **prevención e asistencia psicosocial** para a protección da infancia e a adolescencia ante situacións de vulnerabilidade.

Existencia de datos sobre o nivel de **cobertura** dos servizos dirixidos á infancia e adolescencia máis vulnerable.

Evidénciase e/ou detallan as medidas para garantir a **información e o acceso** aos servizos e actividades a nenos, nenas e adolescentes **máis vulnerables**.

² Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade, Federación Española de Municipios e Provincias, IUNDIA e UNICEF Comité Español.

Realización e planificación de accións para nenos, nenas e adolescentes con **discapacidade** con un enfoque inclusivo.

Realización e planificación de accións asociadas ao **urbanismo e medio ambiente** dirixidas á mellora do benestar infantil

Realización e planificación de accións / campañas educativas dirixidas a nenos, nenas e adolescentes sobre **xestión de residuos**.

O Plan Local de Infancia inclúe políticas dirixidas a nenos, nenas e adolescentes diferenciadas polo **ciclo de vida** (primeira infancia, infancia, adolescencia).

O Plan Local de Infancia inclúe **políticas** nas que se xustifica que responden a todas as **necesidades básicas e dereitos** de nenos, nenas e adolescentes apuntando a un benestar infantil integral e/ou con enfoque de xénero e equidade.

Evidénciase que na elaboración do diagnóstico e da planificación de actividades e metas, téñase en conta as **necesidades e intereses diferenciados** de nenos, nenas e adolescentes, como tamén que se xeneren espazos de cuestionamento dos distintos papeis que socialmente se lle asignan.

B. Criterios de valoración referidos á participación activa de nenas, nenos e adolescentes:

Promociónanse espazos infantís / xuvenís de **participación cidadá** (Consellos, Foros, Audiencias, etc.). Destínanse recursos e/ou se garanta a difusión da información para a conformación de órganos de participación adolescentes/infantís.

Existencia de un **Órgano de infancia dinámico**, que funcione como órgano consultivo. Valorarase que conte cunha distribución representativa por idades e sexo. Valorarase que se contemple a representación de grupos vulnerables. Valorarase o proceso de elección dos seus membros.

Apoio á existencia e actividade de **canles de propostas** dos nenos, nenas e adolescentes. Evidénciase que se teñan en consideración as propostas e existen mecanismos de retorno por parte do Goberno Local en canto ás propostas realizadas por nenos, nenas e adolescentes.

Evidénciase a **participación** de nenos, nenas e adolescentes na **realización e/ou deseño** de accións dirixidas á infancia e adolescencia, como tamén na elaboración do diagnóstico, a **planificación e a avaliación**.

Medios de comunicación con formatos amigables a nenos, nenas e adolescentes.

C. Criterios de valoración referidos ás Alianzas Locais:

Traballo conxunto entre **Gobernos Locais e outras Administracións Públicas** titulares de obrigacións respecto aos dereitos e benestar de nenos, nenas e adolescentes para responder as súas necesidades.

Capacidade de mobilizar a outros actores transcendendo as competencias e recursos dos Gobernos Locais, en busca dun **traballo integrado a nivel de titulares de deberes** no cumprimento das súas obrigacións.

Traballo conxunto con **organizacións da sociedade civil** para accións de intervención social de nenos, nenas e adolescentes.

O traballo articulado cos centros escolares para as accións de sensibilización, prevención, actuación, etc.

No Plan recóllense **políticas/accións** nas que participan diferentes Concellerías, Administracións Públicas e departamentos, aplicando os seus respectivos recursos e competencias.

Pertenza a **redes** de municipios ou cidades relacionadas coa infancia.

D. Criterios de valoración referidos ás Capacidades do Goberno Local

Existe un **Órgano de Coordinación Interna** que permita a articulación de traballos entre Concellerías, Departamentos. Valorarase o nivel de participación das Concellerías no Plan de Infancia, así como a frecuencia e a calidade na súa articulación.

Dispón o municipio unha **concellería específica e/ou responsable de infancia**, que atende a nenos, nenas e adolescentes en dificultade e conta con orzamento para iso e actividades específicas.

No Plan recóllense **políticas/accións** nas que participan diferentes Concellerías e departamentos, aplicando os seus respectivos recursos e competencias.

A participación de técnicos municipais en actividades de **formación** para a atención e sensibilización en dereitos de nenos, nenas e adolescentes, así como formacións vinculadas ao Programa CAI, CDN e outras temáticas vinculadas co enfoque de dereitos da infancia.

Existencia dunha **canle de comunicación** entre a cidadanía (incluídos os nenos, nenas e adolescentes) e o Goberno local no que compartan, opinións, propostas, denuncias (páxina web, correo electrónico, foro, taboleiro de anuncios web, unha caixa de correos física). Valorarase a utilidade deste tipo de ferramentas como vía para fomentar a participación.

Existe unha **instancia que centralice a información** sobre actividades dirixidas á infancia e a difunda de forma sistemática a axentes sociais, colexios, AMPAS, etc.

A **coherencia interna entre os documentos** elaborados (Memoria, Plan de Infancia e Diagnóstico), como tamén o carácter participativo da súa elaboración.

Memoria: Na súa estrutura e contido reflíctese unha concordancia entre as metas propostas, o presuposto e capacidade analítica e valorativa do logrado.

Diagnóstico da realidade: Que permita recoñecer a situación da infancia e a adolescencia, a posible vulneración de dereitos e os recursos que poden articularse para a súa atención. Valorarase a presentación de datos desagregados por sexo e grupos máis desfavorecidos.

Plan Local de Infancia: O Plan está baseado en CDN, establécense metas claras, vinculadas a planificación municipal e con indicadores ou mecanismos de revisión permanente, así como a previsión orzamentaria.

O **carácter participativo** da elaboración dos documentos.

Preséntase unha **análise de riscos da situación da infancia** e adolescencia na que se visualicen as situacións críticas que requiren atención e as medidas que se asomen.

O compromiso do municipio no **orzamento** destinado ao Plan Local de Infancia e Adolescencia. Valorarase o grado de detalle que se proporcione e a súa relación co orzamento municipal global.

Preséntanse **evidencias de capacidade de aprendizaxe** a partir da implementación e/ou avaliación das políticas.

Cóntase cun **sistema de monitorio e/ou avaliación** das accións a favor de nenos, nenas e adolescentes. Valorarase que se reflexen datos sobre o nivel de asistencia/participación (cobertura) das actividades.

3.5. Cláusula de salvagarda

O Selo de Recoñecemento poderá retirarse a un Goberno Local se existe evidencia obxectiva de que, globalmente considerada, a súa política de actuación en materia da infancia entra en aberta e reiterada contradición coa Convención sobre os Dereitos do Neno, ou se hai un incumprimento evidente e sen xustificación do Plan Local de Infancia e Adolescencia que motivou a concesión do Selo ou co convenio subscrito con UNICEF Comité Español. Esta salvagarda quedará reflectida como cláusula do convenio subscrito entre UNICEF Comité Español e o Goberno Local.

3.6. Check List: documentos a presentar na Convocatoria

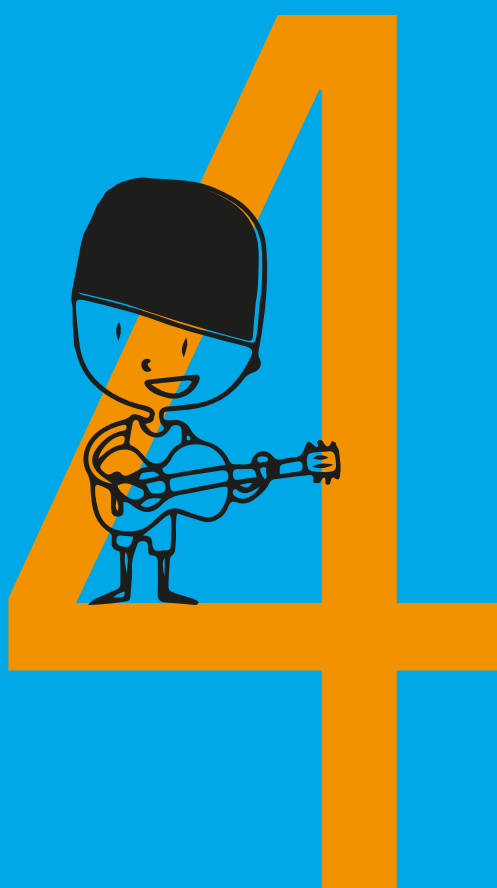
Fases (datas)	Documentación obrigatoria a presentar	Realizado
Fase de manifestación de Interese (ata o 31.01.18)	Formulario de rexistro na convocatoria (plataforma on line). Con datos básicos sobre o Goberno local e persoa de contacto para este proceso.	☐
	Manifestación de interese a presentarse a esta convocatoria asinado polo alcalde ou alcaldesa.	☐
	Moción aprobada en Pleno e certificada coa firma do Secretario do Concello, no anterior ao ano 2017 (ou na súa falta: acordo asinado polos grupos políticos pendente de ratificación no Pleno antes do 15.06.18, debéndose enviar a UNICEF inmediatamente despois da súa ratificación e/ou documento firmado pola Xunta de Goberno	☐
Fase de presentación dos documentos principais (*) (ata o 30.04.18)	Formulario-resumo completo da candidatura No formulario incluírase información sobre: a. Órgano de Participación Infantil b. Mecanismo de Coordinación Interna	☐
	Memoria de Actividades a favor da Infancia e a Adolescencia	☐
	Diagnóstico da Infancia e a Adolescencia no municipio	☐
	Plan Local de Infancia e Adolescencia	☐
Transparencia (ata o 15.06.18)	Deberase realizar un exercicio de transparencia coa cidadanía da localidade mediante a posta a disposición da mesma da Memoria, Diagnóstico e o Plan Local da Infancia e Adolescencia na páxina web do goberno local	☐

* Observacións aos documentos principais:

O peso de cada documento non excederá os 10 MB. Evite cargar os documentos con demasiadas imaxes ou con imaxes de alta resolución.

Cada documento principal entregarase a través da plataforma en liña, achegando un índice de anexos. Os anexos quedarán en poder do solicitante, estando dispoñibles para que UNICEF Comité Español poida solicitalos a efectos de verificación ou maior coñecemento.

4. Convocatoria Selo de Reconocimiento CAI 2017-2018- Renovación

Convocatoria Selo de Recoñecemento CAI 2017-2018- Renovación

Para obter a renovación do **Selo de Recoñecemento CAI** que UNICEF Comité Español concede aos Gobernos Locais é necesario presentar unha Solicitud á Convocatoria do Programa CAI que se realiza cada dous anos, na que se valora o cumprimento dos criterios indicados no correspondente apartado. Nesta Convocatoria poderán renovar o Selo todos aqueles Gobernos Locais que obtiveran o recoñecemento no ano 2014. En caso de non concorrer á mesma, o Selo considérase NON vixente. Neste caso, poderá obterse novamente o distintivo na Convocatoria 2020.

Se fora concedida a renovación do Selo CAI, este ten unha **vixencia de catro anos** e obriga ao Goberno Local a presentar un informe intermedio aos dous anos da concesión do Selo e a ter unha participación activa no Programa CAI.

Ao cabo dos catro anos, o Goberno Local ten a **posibilidade de renovar** o Selo por un novo período de catro anos; e así sucesivamente.

Ademais de obter o Selo CAI, UNICEF Comité Español pode conceder **menções especiais** de excelencia das políticas locais de infancia e adolescencia desenvolto polo Goberno Local a aqueles municipios que renoven a solicitude e demostren ser quen de transformar a situación da infancia e a xuventude no seu municipio, cumprir as metas e indicadores do seu Plan de Infancia e/ou o desenvolvemento de políticas eficaces e xerado alianzas efectivas.

4.1. Renovación do Recoñecemento de Cidades Amigas da Infancia

Para acceder á Renovación do Selo CAI, é necesario demostrar que se están cumprindo os criterios e procedementos característicos do Programa CAI.

O Selo CAI acredita que no deseño e desenvolvemento das políticas e actuacións a favor da infancia e a adolescencia dun concello ou goberno local se tiveron en conta os seguintes criterios e procedementos:

A. Que as Políticas e Accións a favor da infancia e a adolescencia implementadas:

- Teñan un enfoque en dereitos seguindo a Convención Sobre os Dereitos do Neno.
- Estexan en consonancia co Plan Local de Infancia e Adolescencia
- Estexan baseadas nun diagnóstico realizado mediante un proceso participativo, onde a infancia é un dos grupos consultados (e que fora actualizado).
- Foran deseñadas de forma participativa, tanto de actores dentro do Goberno Local, como de entidades sociais, AMPAS, ou outros, e sempre considerando á infancia como un actor clave no proceso de deseño da estratexia.
- Estexan orientadas á consecución de resultados que dan resposta ás necesidades e dereitos da infancia e a adolescencia, transcendendo as competencias e recursos dos Gobernos Locais, en busca dun traballo integrado a nivel de titulares de deberes no cumprimento das súas obrigacións.

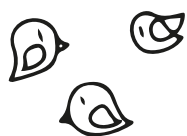
B. O establecemento e dinamismo de canles de Participación activa de nenas, nenos e adolescentes na vida pública municipal, mediante:

- O fomento da súa participación como cidadáns e cidadás con voz propia, co dereito a ser informados e escoitados e a que as súas observacións e propostas se teñan en conta polos gobernantes e as distintas organizacións da comunidade.
- Debe acreditarse, no período anterior de execución do Plan, o dinamismo do **órgano de participación infantil** e a participación da infancia e a adolescencia na elaboración do diagnóstico, no deseño e execución de accións, na canalización de propostas xeradas pola infancia e a adolescencia, entre outros.

C. A xeración de **Alianzas Locais** para lograr un traballo articulado en favor dos dereitos e o benestar da infancia e adolescencia:

- Entre Gobernos Locais, Administracións Públicas e distintas organizacións sociais (partidos políticos, asociacións, fundacións, sindicatos, centros educativos e universidades, empresas, etc.).
- A capacidade de mobilizar a outros actores tanto de entidades públicas de outros niveis, como privados, para destinar conxuntamente recursos enfocados á infancia no seu ámbito xeográfico de actuación.
- Valorarase moi positivamente as experiencias exitosas de coordinación entre os niveis de administración pública, así como tamén a creación de **mecanismos de coordinación externa** (eixe, Mesa Municipal de Infancia)

D. As **Capacidades do Goberno Local**, en función do seu tamaño, recursos e competencias, para:

- A creación e promoción de espazos de comunicación e canles de difusión da información.
- Un adecuado rodaxe en canto ao **mecanismo de coordinación interna** entre concellerías na execución do anterior Plan Local de Infancia e Adolescencia.
- Recursos específicos (persoal, estrutura interna, orzamento) destinados á infancia e adolescencia.
- O deseño e execución dun Plan Local de Infancia e adolescencia inspirado na CDN e baseado nun diagnóstico participativo, así como a inclusión de mecanismos de avaliación e seguimento.
- Elaborar unha Memoria de Actuación na que se reflexe unha capacidade valorativa e crítica das actuacións realizadas e en consonancia co Plan.
- Establecer alianzas e mobilizar a outros actores tanto de entidades públicas de outros niveis, como privados, para mobilizar recursos enfocados á infancia no seu ámbito xeográfico de actuación.

4.2. Requisitos para renovar o Selo CAI

Poden acceder á Renovación do Selo aqueles municipios que recibiran o selo no 2014 e que implementen e presenten un **informe valorativo do avance ou avaliación do Plan Local de Infancia e Adolescencia** presentado no Recoñecemento da Convocatoria anterior.

Deberase presentar unha avaliación ou informe valorativo de todas as accións incluídas no Plan e o nivel de logro das metas previstas. Para acceder á renovación, deberían cumprirse as metas incluídas no Plan, desenvolto políticas eficaces e xerado alianzas efectivas.

No caso de que o Plan Local de Infancia e Adolescencia anterior estiver aínda vixente, presentarase de todas formas o informe valorativo ou avaliación do período executado. Neste caso, poderá presentarse o mesmo Plan vixente, pero actualizando as metas, actividades, recursos, etc., en función do novo Diagnóstico de situación.

Nos contextos dinámicos dos municipios e das realidades da infancia e adolescencia, e dado que se promoven planificación participativas, a revisión dos Plans para a súa mellora, é algo imperativo. Para isto é fundamental a actualización (participativa) do Diagnóstico de situación da infancia e adolescencia, que permita recompor a problemática da que se parte e repensar a estratexia de actuación.

Da mesma forma, os sistemas de seguimento e de avaliación son importantes na medida que proporcionan evidencias para basear tales cambios mediante decisións de xestión municipal fundadas.

No caso de recibir por parte de UNICEF Comité Español un informe con observacións e recomendacións sobre o informe intermedio do Plan Local de Infancia e Adolescencia presentado en 2014, deberase informar acerca de cales delas puideron ser implementadas, dificultades encontradas e aprendizaxes xerados.

As entidades solicitantes deben cumprir cos seguintes **requisitos para Renovar** o Selo:

- Ser un Goberno Local (Concello, Mancomunidade).
- Obter **o selo na convocatoria de 2014**.
- Ter **implementado e avaliado o Plan anterior** (no caso de estar vixente aínda o Plan anterior - de todas formas presentárase un informe valorativo ou avaliación polo período executado).
- Ter **actualizado o Diagnóstico** e as accións levadas a cabo nos dous anos previos á presentación a esta convocatoria. Isto tradúcese en que se debe facer entrega dun Diagnóstico e unha avaliación do Plan Local de Infancia presentado en 2014 (ou unha **Memoria de actividades** en favor da Infancia e adolescencia).
- **O Plan Local de Infancia e Adolescencia deberá aprobarse en Pleno Municipal (Obrigatoriedade)**. Deberase enviar a UNICEF Comité Español, a moción aprobada en Pleno do Plan Local de Infancia e Adolescencia (prazo máximo 01/10/2016).
- O **Órgano de Infancia** estará en funcionamento como organismo de participación real e ser un actor consultivo clave para a toma de decisións, sobre os temas que afectan a nenos, nenas e adolescentes dentro do municipio. Debe mostrarse evidencia de accións propostas por este órgano e implementadas polo Goberno Local.
- Demostrar a existencia dun **Mecanismo Interno de Coordinación** de Infancia e Adolescencia (Mesa ou outros) con evidencias do seu dinamismo.
- Valorarase (non é un requisito excluínte) a existencia dunha Mesa de Coordinación Externa, activa e involucrada no proceso de deseño, implementación, seguimento e avaliación do Plan Local de Infancia.
- Ter posto a disposición, para consulta da cidadanía da súa localidade, na páxina web do Goberno local, os documentos presentados nesta convocatoria: Memoria/ Avaliación, Diagnóstico e Plan Local vixente (prazo máximo 15/06/2018). **(Obrigatoriedade)**.
- Ter a disposición e recursos para realizar e presentar nos prazos estipulados os documentos solicitados nas Bases da Convocatoria.

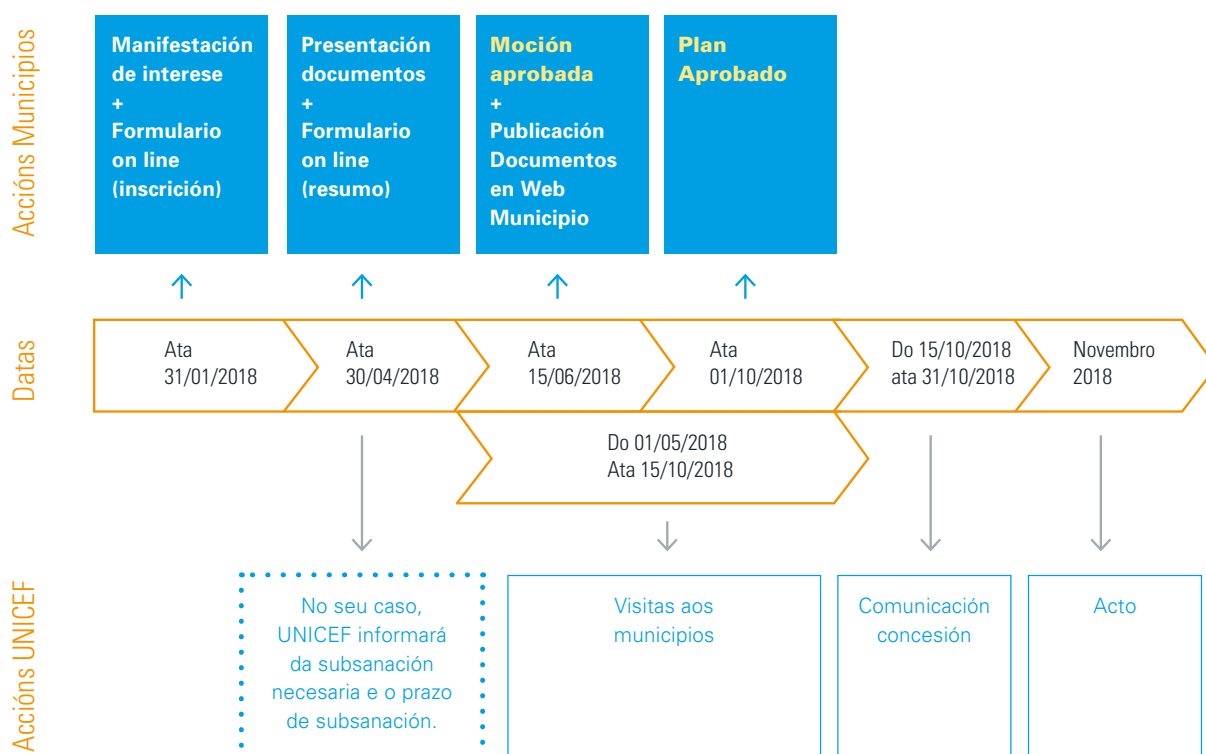
4.3. Requisitos para solicitar mención de excelencia

Esta mención só pode solicitarse en caso de renovación e terá que estar obxectivamente xustificada e contar cun soporte baseado en evidencia. Poderase solicitar nos seguintes casos:

- Grazas á **implementación do plan** anterior logrouse transformar unha realidade na que os dereitos da infancia e a adolescencia podían ser vulnerados e/ou contribuíuse a mellorar de forma significativa o benestar infantil do municipio a partir do diagnóstico da realidade (pobreza e/ou exclusión, inclusión, etc.)
- Leváronse a cabo **metodoloxías/enfoques innovadores** e eficaces.
- Leváronse a cabo **modos de xestión, coordinación ou comunicación** que partiron, responderon e garantiron unha activa participación da infancia (a nivel consultivo, de deseño e xestor) que foran efectivos.
- Integráronse na **Planificación Municipal, a Axenda 2030** ou outros aliñamentos como a **Axenda Habitat III** (planificación urbana con participación infantil). Para calquera das situacións anteriores, adicionalmente será necesario que se construa un sistema de monitorio para a súa medición. Esta implementación terá que realizarse cun enfoque de Dereitos de Infancia.
- Deberanse evidenciar os impactos logrados mediante a presentación de informes de avaliación ou estudos baseados en criterios valorativos, con rigor académico, que permitan corroborar a información presentada e xustifiquen a solicitude da mención.

4.4. Prazos e documentación a presentar

4.4.1. Fases e prazos da Convocatoria Selo CAI 2017-2018 – Renovación

4.4.2. Manifestación de Interese

O prazo máximo para o envío da **manifestacións de interese** para participar na Convocatoria por parte dos Gobiernos Locais a UNICEF Comité Español é dende o momento de lanzamento e publicación destas Bases da Convocatoria e ata o **31 de xaneiro de 2018**.

A manifestación de interese consta de:

Manifestación de interese

Ata
31/01/2018

Carta de manifestación de interese firmada polo alcalde ou a alcaldesa: O responsable do Concello deberá dirixirse por carta á Secretaría Técnica do Programa Cidades Amigas da Infancia solicitando participar na convocatoria de Renovación do Recoñecemento.

Formulario online de inscrición na páxina web do programa (plataforma en liña). Con datos básicos sobre o Goberno local e persoa de contacto para este proceso.

Ata 15/06/2018

Moción Aprobada: A carta de solicitude irá acompañada dunha moción aprobada en Pleno municipal e certificada polo Secretario do Concello no anterior ao ano 2017 (ou no seu defecto: acordo firmado polos grupos políticos pendente de ratificación en Pleno antes do 15.06.18, debéndose enviar a UNICEF inmediatamente despois da súa ratificación e/ou certificado emitido pola Xunta de Goberno).

A moción, documento que en primeira instancia deberá presentarse, propoñerá ao Pleno solicitar a UNICEF Comité Español a participación na convocatoria do Recoñecemento (Renovación) outorgado polo Programa Cidades Amigas da Infancia, asumindo o compromiso de colaborar conxuntamente con UNICEF Comité Español para garantir a aplicación da Convención sobre os Dereitos do Neno no municipio.

4.4.3. Presentación de Candidaturas (documentos)

O envío da documentación preceptiva a UNICEF Comité Español realizarase **ata o 30 de abril de 2018**. Só se enviarán os documentos principais e un listado dos anexos que UNICEF Comité Español poderá solicitar durante o proceso de avaliación.

O envío das candidaturas realízase mediante a presentación de:

Documentos da candidatura

Ata

30/04/2018

Formulario-resumo da candidatura cumprimentado na plataforma web (en liña).

Seguindo as pautas establecidas no formulario resumo da Solicitud indicaranse os elementos esenciais do Informe valorativo ou de Avaliación, Diagnóstico e Plan Local de Infancia e Adolescencia.

No formulario incluírase, así mesmo, información sobre:

a. Órgano de Participación Infantil

No formulario incluírase, así mesmo, información sobre:

- O seu funcionamento como organismo de participación real, que é un actor consultivo clave para a toma de decisións sobre os temas que lles afectan, dentro do municipio.
- Accións propostas por este órgano e implementadas polo Goberno Local.

b. Mecanismo de Coordinación Interna

En relación ao mecanismo de coordinación interna (mesa ou outros), débese evidenciar:

- O seu funcionamento como ente coordinador entre distintas Concellerías e Departamentos, para unha abordaxe transversal das políticas e accións da infancia e a adolescencia.

Recórdase que é un requisito **obligatorio** para a Renovación a existencia e adecuado funcionamento do Órgano de Participación Infantil e dunha Mesa de Coordinación Interna entre Concellerías e Departamentos do Goberno local para a infancia e a adolescencia.

c. Mecanismo de Coordinación Externa

En relación ao mecanismo de coordinación externa (mesa u outros), valorarase que sexa unha instancia activa e involucrada no proceso de deseño, implementación seguimento e avaliación do Plan Local de Infancia. (Non é un requisito excluínte).

Informe Valorativo ou Avaliación do Plan Anterior (poderá aceptarse unha Memoria de Actividades a favor da Infancia e a Adolescencia sempre que inclúa unha análise valorativo do realizado).

Deberanse indicar os recursos aplicados e as accións realizadas na execución do Plan Anterior, como tamén o grado de consecución das metas e resultados previstos.

Diagnóstico da Infancia e da Adolescencia no municipio

Será necesario a presentación dun informe que describa e cuantifique a realidade da infancia e a adolescencia no contexto municipal, aportando datos socioeconómicos con especial énfase na poboación de 0-18 anos.

A data de realización do Diagnóstico que de orixe á planificación (nova ou revisada) non será anterior ao ano 2015 (**do ano 2015 en adiante**).

Plan Local de Infancia e Adolescencia

O Plan Local de Infancia e Adolescencia debe dar resposta as súas necesidades e dereitos, no marco das competencias, recursos, prioridades dos Gobernos Locais e a capacidade de xeración de alianzas que lle permita transcender as súas propias competencias, logrando un traballo integrado a nivel de titulares de deberes no cumprimento das súas obrigacións.

Este Plan desenvolverá os obxectivos, metas, indicadores, estratexias, accións, recursos, sistema de seguimento, implementación e avaliación e presuposto que o goberno local poñerá en marcha a fin de garantir a promoción, provisión e protección dos dereitos da infancia.

O Plan presentado terá que ter vixencia para o período do recoñecemento (que inicia en novembro 2018). Se o Plan anterior está aínda vixente, pode presentarse.

Recoméndase que o horizonte de actuación sexa de catro anos, coincidindo co período da vixencia do Selo CAI.

Deberase presentar **documentación acreditativa da aprobación** por parte do pleno municipal. Dito certificado poderá ser entregado como máximo ata o 1 de outubro de 2018.

*** Observacións Xerais sobre os documentos:**

O peso de cada documento non deberá exceder os 10 MB. Evite cargar os documentos con demasiadas imaxes ou con imaxes de alta resolución.

Cada documento principal debe ser entregado a través da plataforma en liña, achegando un índice de anexos. Os anexos quedarán en poder do solicitante, estando dispoñibles para que UNICEF Comité Español poida solicitalos a efectos de verificación ou maior coñecemento.

Nos Anexos das Bases preséntase unha Guía para a Elaboración destes documentos.

4.4.4. Subsanación

UNICEF Comité español poderá requirir, tras a recepción da solicitude, documentación ou información adicional ou faltante, informando do prazo para subsanar erros ao Goberno Local.

Só se admitirá a subsanación de erros na documentación para os que previamente UNICEF Comité Español enviase e a solicitude expresa.

UNICEF Comité Español utilizará comunicacións para facer chegar estas solicitudes de subsanación.

4.4.5. Transparencia

Os Gobernos Locais deberán publicar na súa páxina web os seguintes documentos presentados á Convocatoria:

- Informe valorativo ou avaliación do Plan anterior (no seu caso, Memoria de Actividades a favor da infancia e a Adolescencia).
- Diagnóstico de Situación da Infancia e Adolescencia no municipio.
- Plan Local de Infancia e Adolescencia.

Os documentos deberán estar accesibles para a consulta da cidadanía, como data límite dende o 15 de xuño de 2018, seguindo os principios de transparencia e rendición de contas.

4.4.6. Visitas aos Municipios

Programaranse as visitas complementarias ao proceso de avaliación en coordinación cos municipios a partir do mes de abril de 2018 e ata a resolución da Convocatoria no mes de outubro 2018.

Dentro da totalidade de candidatos, UNICEF Comité Español seleccionará un grupo de municipios que serán obxecto destas visitas de avaliación. Esta selección realizarase de forma obxectiva dentro do sistema de avaliación, cando sexan necesarias aclaracións, ampliacións de información ou se valore positivamente complementar a documentación entregada co coñecemento sobre o terreo da candidatura.

Estas visitas realizaranse sempre en coordinación co Comité Autonómico de UNICEF, o goberno local e o técnico avaliador delegado pola Secretaría Permanente do Programa.

Os gastos de desprazamento e estancia do avaliador ou avaliadora de UNICEF Comité Español correrán a cargo do Goberno Local.

4.4.7. Acreditación de Aprobación do Plan

No caso das Renovacións é obrigatoria a presentación de documentación acreditativa da aprobación do Plan Local de Infancia e Adolescencia por parte do Pleno Municipal.

Darase como prazo máximo para a presentación desta documentación o día 1 de outubro de 2018. No caso de non ser presentado este certificado, a solicitude considerase como desestimada.

4.4.8. Comunicación de Concesión

Os candidatos coñecerán o resultado desta Convocatoria e, por tanto, a concesión do Selo de Recoñecemento entre o 15 e o 31 de Outubro.

4.4.9. Acto de Entrega do Recoñecemento

Unha vez a Secretaría Permanente do Programa CAI resolva a Convocatoria e se proceda a comunicar a resolución, realizarase un acto de entrega das renovacións dos recoñecementos no transcurso do mes de novembro de 2018. Comunicarase coa suficiente antelación a cidade acollidora da entrega das renovacións do Selo aos municipios recoñecidos.

Os gastos derivados da asistencia correrán pola conta do Goberno Local galardoado

4.4.10. Xestión Post-recoñecemento

A obtención da Renovación do Selo de Recoñecemento dará lugar á **firma dun convenio** de colaboración entre o Goberno Local e UNICEF Comité Español cuxa duración é de catro anos.

O municipio CAI, en caso de que non conte ou necesite renovar, colocará no municipio ao menos unha **placa** na que se identifique como Cidade Amiga da Infancia, incorporando ademais o logotipo de Cidades Amigas da Infancia nas actividades do Goberno Local destinadas á infancia e a adolescencia. O deseño destes sinais urbanos proporcionarao

UNICEF Comité Español, a través das súas representacións autonómicas. Estes deseños poden axustarse en canto ao tamaño, sen alterar calquera outro elemento.

Dende o momento en que se obtén a Renovación do Selo CAI, o Goberno Local comprométese a **implementar o Plan Local de Infancia e Adolescencia** presentado á Convocatoria, así como a comprometer anualmente nos presupostos partidas destinadas a inverter no mesmo.

Así mesmo, o municipio **comprométese a incorporar un sistema de seguimento** do Plan que permita coñecer os avances da súa implementación para valorar se se están xerando os resultados esperados.

A medio termo do Plan (dous anos de vixencia da Renovación do Selo de recoñecemento CAI), o municipio presentará a UNICEF Comité Español un **Informe Intermedio** no que se reflexen os avances logrados e se revise o Diagnóstico presentado na convocatoria.

Na elaboración do Informe Intermedio terase en conta o informe de avaliación que entregárase por UNICEF Comité Español no momento da resolución da Convocatoria, e no cal se lle comunicará ao Goberno Local as principais fortalezas e áreas de mellora da súa política local de infancia. O informe intermedio centrarase cabalmente nos mecanismos de seguimento do Plan Local de Infancia, entre outros. Para a sistematización da documentación, UNICEF Comité Español planeará un formato específico.

Durante todo o período de vixencia do Selo CAI, manterase a disposición, para consulta da cidadanía da súa localidade, na páxina web do Goberno local, os documentos presentados nesta convocatoria: Avaliación (ou Memoria), Diagnóstico e Plan Local vixente.

4.5. Criterios e procedementos de avaliación

A resolución sobre as candidaturas que concorren á Convocatoria de recoñecemento CAI, emitírase pola Secretaría Permanente formada por representantes das institucións que promoven o Programa CAI³.

A resolución baséase na avaliación ex ante dos documentos obrigatorios presentados polos candidatos. Dita avaliación será realizada por un equipo avaliador composto por persoal interno de UNICEF Comité Español e/ou expertos en dereitos de infancia. A Secretaría Técnica do Programa velará pola idoneidade, profesionalidade, obxectividade e imparcialidade deste equipo avaliador.

O sistema de avaliación das candidaturas consta dunha matriz de avaliación que responde aos requisitos desta Convocatoria. Nesta matriz cada avaliador reflexará obxectivamente a súa valoración a partir da lectura da documentación obrigatoria a presentar na Convocatoria (Formulario, Memoria, Plan de Infancia e Diagnóstico). Os criterios de avaliación son os que se detallan a continuación:

A. Criterios de valoración referidos ás Políticas e Accións a favor da infancia e a adolescencia:
A adecuada implementación e a nova planificación de accións de sensibilización sobre a CDN e da sensibilización acerca dos dereitos e a situación da infancia e a adolescencia.
A adecuada implementación e a nova planificación de accións educativas e culturais dirixidas a nenos, nenas e adolescentes.
A adecuada implementación e a nova planificación de accións de lecer e tempo libre dirixidas a nenos, nenas e adolescentes.
A adecuada implementación e a nova planificación de accións educativas de prevención e intervención para erradicar a violencia contra a infancia e a violencia entre iguais.
A adecuada implementación e a nova planificación de campañas e accións de prevención de hábitos nocivos na adolescencia e de Educación Afectivo-Sexual.
A adecuada implementación e a nova planificación de accións orientadas a nenos, nenas e adolescentes máis vulnerables fronte a pobreza, abandono, maltrato, abuso sexual, alcoholismo e drogo-dependencias, malnutrición, enfermidades, accidentes, absentismo e fracaso escolar, etc.
A eficacia e eficiencia dos recursos de prevención e asistencia psicosocial para a protección da infancia e a adolescencia ante situacións de vulnerabilidade.
Valoración sobre o nivel de cobertura dos servizos dirixidos á infancia e adolescencia máis vulnerable.

³ Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade, Federación Española de Municipios e Provincias, IUNDIA e UNICEF Comité Español.

Evidéncianse e/ou detallan as medidas para garantir a información e o acceso aos servizos e actividades a nenos, nenas e adolescentes maís vulnerables .
A adecuada implementación e a nova planificación de accións para nenos, nenas e adolescentes con discapacidade con un enfoque inclusivo.
A adecuada implementación e a nova planificación de accións asociadas ao urbanismo e medio ambiente dirixidas á mellora do benestar infantil.
A adecuada implementación e a nova planificación de accións/campañas educativas dirixidas a nenos, nenas e adolescentes sobre xestión de residuos .
O Plan Local de Infancia inclúe políticas dirixidas a nenos, nenas e adolescentes diferenciadas por ciclo de vida (primeira infancia, infancia, adolescencia). Valorarase que exista unha análise sobre a adecuación das políticas en función das etapas/idades.
O Plan Local de Infancia inclúe políticas nas que se xustifica que responden a tódalas necesidades básicas e dereitos de nenos, nenas e adolescentes apuntando a un benestar infantil integral e con enfoque de xénero e equidade. Valórase que exista unha análise sobre a adecuación das políticas ás necesidades básicas e dereitos.
Evidénciase que na elaboración do diagnóstico e da planificación de actividades e metas, téñanse en conta as necesidades e intereses diferenciados de nenos e nenas e dos e as adolescente, como tamén que se xeneren espazos de cuestionamento dos distintos papeis que socialmente se lle asignan. Valorarase que haxa accións e metas dirixidas ao cuestionamento dos roles tradicionais, como tamén actuacións implementadas xurdidas de procesos participativos nos que se teñan en conta as necesidades diferenciadas entre nenas, nenos e os e as adolescentes.

B. Criterios de valoración referidos á participación activa de nenas, nenos e adolescentes:

Promoción de espazos infantís e/ou adolescentes de participación cidadá (Consellos, Foros, Audiencias, etc.). Se destinen recursos e/ou se garantise a difusión de información para a conformación de estes órganos de participación. Valorarase a presentación de información detallada sobre os recursos destinados, como tamén dos espazos promovidos.
Existencia de un Órgano de participación infantil dinámico , que funcione como órgano consultivo. Valorarase que conte cunha distribución representativa por idades e sexo. Valorarase que contemple a representación de grupos vulnerables. Valorarase o proceso de elección dos seus membros. Valoraranse os recursos e espazos que o Goberno Local poña a disposición para garantir a actividade do Órgano, como tamén a relevancia que adquirira.
Apoio á existencia e actividade de canles de propostas dos nenos, nenas e adolescentes. Evidénciase que se teñan en consideración as propostas e existen mecanismos de retorno por parte do Goberno Local en canto ás propostas realizadas por nenos, nenas e adolescentes. Valorarase a presentación de exemplos concretos que dan conta da capacidade propositiva da infancia e adolescencia, como tamén da capacidade de escoita e resposta do Municipio.

Evidenciase a **participación** de nenos, nenas e adolescentes na **realización e/ou deseño** de accións dirixidas á infancia e/ou adolescencia, como tamén na elaboración do **diagnóstico, a planificación e a avaliación**. Valoraranse as experiencias concretas de participación.

Medios de comunicación con formatos amigables a nenos, nenas e adolescentes. Valorarase a introdución de formatos e medio que permitan potenciar a participación e o coñecemento das políticas e accións que lles incumben por parte da propia infancia e adolescencia.

C. Criterios de valoración referidos á Alianzas Locais

Traballo conxunto entre **Gobernos Locais e outras Administracións Públicas** titulares de obrigacións respecto aos dereitos e benestar de nenos, nenas e adolescentes para responder as súas necesidades. Valoraranse as experiencias concretas logradas.

Capacidade de mobilizar a outros actores transcendendo as competencias e recursos dos Gobernos Locais, en busca dun **traballo integrado a nivel de titulares** de deberes no cumprimento das súas obrigacións. Valoraranse as experiencias concretas logradas.

Traballo conxunto con **organizacións da sociedade civil** para accións de intervención social de nenos, nenas e adolescentes. Valoraranse as experiencias concretas logradas.

O traballo articulado cos centros escolares para as accións de sensibilización, prevención, actuación, etc.

No Plan recóllense **políticas/accións** nas que participan diferentes Concellerías. Administracións Públicas e departamentos, aplicando os seus respectivos recursos e competencias. Valoraranse as experiencias concretas logradas.

D. Criterios de valoración referidos ás Capacidades do Goberno Local:

Existe un **Órgano de Coordinación Interna** que permite a articulación de traballos entre Concellerías. Departamentos. Valorarase o nivel de participación das Concellerías no Plan de Infancia, así como a frecuencia e a calidade na súa articulación.

Dispón dunha **concellería específica e o responsable** da infancia, que atende a nenos, nenas e adolescentes en dificultades, conta con orzamento para iso e desenvolve actividades específicas. Valorarase se houbo un incremento presupostaría para a súa atención ou de involucración de outros actores.

A participación do persoal municipal en actividades de **formación** para a atención e sensibilización en dereitos de nenos, nenas e adolescentes, así como formacións vinculadas ao programa CAI, CDN e outras temáticas vinculadas co enfoque de dereitos de infancia.

Existencia dunha **canle de comunicación** entre a cidadanía (incluídos os nenos, nenas e adolescentes) e o Goberno Local no que compartan, opinións, propostas, denuncias (páxina web, correo electrónico, foro, taboleiro de anuncios web, unha caixa de correos física). Valorarase a utilidade deste tipo de ferramentas como ferramenta que fomenten unha vía de participación.

Existe unha **instancia que centraliza a información** sobre actividades dirixidas á infancia e á difusión de forma sistemática a axentes sociais, colexios, AMPAS, etc.

A **coherencia interna entre os documentos** elaborados (Memoria, Plan de Infancia e Diagnóstico), como tamén o carácter participativo da súa elaboración.

Informe valorativo ou Avaliación: valorarase especialmente a presentación dun informe de avaliación (interna ou externa) no que se analice o grado de execución das actividades do Plan Local de Infancia e Adolescencia, como tamén da consecución dos resultados-metas previstas. Valorarase a calidade da avaliación en canto se utilicen indicadores e fontes de verificación que permitan constatar os alcances, como tamén a capacidade crítica e construtiva do realizado. Valorarase tamén a información proporcionada sobre o consumo orzamentario (con detalle por Concellerías) na execución do Plan.

No caso de presentarse unha Memoria de actividades, valorarase que se reflicta unha concordancia entre as metas propostas, o presuposto e a capacidade analítica e valorativa do logrado.

Diagnóstico da realidade: que permita a actualización da situación da infancia e a adolescencia, a posible vulneración de dereitos e os recursos que poidan articularse para a súa atención. Valorarase a presentación de datos desagregados por sexo e grupos máis desfavorecidos.

Plan de Infancia: O Plan está baseado en CDN, establecemento de metas claras, vinculadas á planificación municipal e con indicadores ou mecanismos de revisión permanente, así como a previsión orzamentaria. Valoraranse os aspectos de mellora que se propoñan respecto ao Plan anterior, como tamén se hai un incremento no presuposto e os recursos destinados.

O **carácter participativo** da elaboración dos documentos.

Que se presente unha **análise de riscos da situación da infancia** e adolescencia na que se visualicen as situacións críticas que requiran atención e as medidas que se asomen.

O compromiso do municipio no **orzamento** destinado ao Plan Local de Infancia e Adolescencia. Valorarase o grado de detalle que se proporcione e a súa relación co orzamento municipal global.

Preséntanse **evidencias de capacidade de aprendizaxe** a partir da implementación e/ou avaliación das políticas.

Cóntase cun **sistema de monitorio e/ou avaliación** das accións a favor de nenos, nenas e adolescentes. Valorarase que se reflicten datos sobre o nivel de asistencia/participación (Cobertura) das actividades.

4.6. Cláusula de salvagarda

O Selo de Recoñecemento poderá retirarse a un Goberno Local se existe evidencia obxectiva de que, globalmente considerada, a súa política de actuación en materia de infancia entra en aberta e reiterada contradición coa Convención sobre os Dereitos do Neno, hai un incumprimento evidente e sen xustificación do Plan Local de Infancia e Adolescencia que motivou a concesión do Selo ou co convenio suscrito con UNICEF Comité Español. Esta salvagarda reflexarase como cláusula do convenio suscrito entre UNICEF Comité Español e o Goberno Local.

4.7. Check list de documentos a presentar á Convocatoria. Renovación

Fases (datas)	Documentación obrigatoria a presentar	Realizado
Fase de manifestación de Interese (ata o 31.01.18)	Formulario de rexistro na convocatoria (plataforma en liña). Con datos básicos sobre o Goberno local e persoa de contacto para este proceso.	☐
	Manifestación de interese a presentarse a esta convocatoria de renovación do Selo asinado polo alcalde ou alcaldesa.	☐
	Moción aprobada en Pleno e certificada coa firma do Secretario do Concello, no anterior ao ano 2017 (ou na súa falta: acordo asinado por os grupos políticos pendente de ratificación en Pleno antes do 15.06.18, debéndose enviar a UNICEF inmediatamente despois da súa ratificación e/ou documento firmado pola Xunta de Goberno).	☐
Fase de presentación dos documentos principais (*) (ata o 30.04.18)	Formulario-resumo completo da candidatura No formulario incluírase información sobre: a. Órgano de Participación Infantil b. Mecanismo de Coordinación Interna c. Mecanismo de Coordinación Externa (non obrigatorio)	☐
	Informe valorativo o evaluación do Plan Anterior (ou, no seu caso, Memoria de Actividades a favor da Infancia e a Adolescencia)	☐
	Diagnóstico da Infancia e a Adolescencia no municipio	☐
	Plan Local de Infancia e Adolescencia	☐

Transparencia(ata o
15.6.18)

Deberase realizar un exercicio de transparencia coa cidadanía da localidade mediante a posta a disposición da mesma, da Memoria, Diagnóstico e o Plan Local da Infancia e Adolescencia na páxina web do goberno local

Constancia de aprobación do Plan de Infancia e Adolescencia no Pleno Municipal deberá presentarse antes do 01.10.18. Se non se presenta, a solicitude queda desestimada.

*** Observacións aos documentos principais:**

O peso de cada documento non deberá exceder os 10 MB. Evite cargar os documentos con demasiadas imaxes ou con imaxes de alta resolución.

Cada documento principal entregárase a través da plataforma en liña, achegando un índice de anexos.

Os anexos quedarán en poder do solicitante, estando dispoñibles para que UNICEF Comité Español poida solicitalos a efectos de verificación ou maior coñecemento.

5. Convocatoria IX Certame de Boas Práticas

Convocatoria IX Certame de Boas Prácticas

5.1. Certame de Boas Prácticas

O **Certame de Boas Prácticas** premia **accións e proxectos concretos** promovidos polos Gobernos Locais ou por entidades sociais de diverso tipo (centros educativos, asociacións, fundacións), inspiradas na CDN, co obxectivo de aplicar no seu ámbito a Convención sobre os Dereitos do Neno.

Co obxectivo de promover proxectos e accións efectivas inspiradas na CDN e dirixidas a impulsar o benestar da infancia e a adolescencia, o Certame de Boas Prácticas reúne información e coñecementos sobre experiencias e solucións de eficacia probada, para ser difundidos.

Unha Boa Práctica é “unha acción ou iniciativa con repercusións tanxibles e mesturables e que poden servir de modelo para que outros poidan coñecelos e adaptalos a súa propia situación”.

Os Gobernos Locais ou as entidades sociais só poderán presentar unha experiencia como boa Práctica. UNICEF Comité Español reserva a posibilidade de engadir novas categorías segundo o contido e calidade das accións que se presenten ao Certame.

5.1.1. Características das Boas Prácticas

Polo tanto, as **características que terá toda “Boa Práctica”** que se presente á Convocatoria son:

- Ter un **impacto demostrable e tanxible** na mellora das condicións da vida da infancia e a adolescencia.
- Ha de ser **replicable**: debe existir a posibilidade de transferencia a outros municipios (sempre adaptadas aos contextos).
- Ten que contar coa participación infantil ou promover espazos e mecanismos para garantir a participación de nenos, nenas e adolescentes

As prácticas poderán ser programas ou accións que teñan continuidade e sigan implementándose. Non obstante, é un requisito que inclúan mecanismos de avaliación.

Valorarase especialmente que sexan o resultado do traballo conxunto entre os diferentes sectores que actúan e viven na cidade: a administración, a cidadanía a través das súas asociacións e o sector privado en xeral.

Para a presentación das Boas Prácticas, será necesario, por tanto:

A. Presentar a Boa Práctica no Formulario en liña do Certame de Boas Prácticas.

No formulario solicítase que se reconstrúa o contexto, a lóxica, os recursos e factores que interviron no proxecto ou acción para a obtención dos resultados da Boa Práctica. Poderase achegar un informe ou memoria na que se sistematice a boa práctica (que se fixo, para solucionar que, dirixido a quenes, como se fixo, con que recursos, en que tempo).

B. Memoria valorativa da actividade ou **Avaliación** que demostre a pertinencia, factibilidade, impacto, sustentabilidade, capacidade de innovación, replicabilidade, etc. Poderase presentar unha Memoria analítica que inclúa o sistema de seguimento dos indicadores das metas ou resultados previstos) ou un informe de avaliación nos que se avalíe o impacto da acción ou programa, ou se midan os resultados obtidos.

5.1.2. Categorías das Boas Prácticas

As categorías de boas prácticas seleccionadas no Certame son as seguintes:

1. Planificación urbana sustentable realizada pola infancia e adolescencia
2. Programas eficaces de atención a infancia e adolescencia máis vulnerable
3. Estratexias innovadoras de participación infantil e adolescente
4. Abordaxe de problemas de violencia contra a infancia entre nenos, nenas e adolescentes
5. Modelos exitosos de inclusión social xa sexa de xénero, cultural, étnica ou económica
6. Campañas efectivas dirixidas á mellora do benestar da infancia e a adolescencia
7. Aplicación da Axenda 2030 ou Axenda Habitat III no ámbito local cun enfoque de dereitos de infancia.

Así mesmo, establécese a seguinte categoría **para Gobernos Locais con Selo** de Recoñecemento CAI, co propósito de xerar e compartir aprendizaxes relativos ao modo de xestión CAI:

— Experiencias replicables de Modelos de Xestión CAI

Como exemplo desta categoría presentaranse experiencias sobre a conformación de Órganos de Infancia, de Mesas de Coordinación, de elaboración de Diagnósticos participativos, elaboración, seguimento e avaliación de Plans de Infancia, ou outras experiencias ou aproximacións metodolóxicas innovadoras e aliñadas co espírito da CDN. Esta última categoría só é aplicable a municipios que contén co Selo CAI.

5.2. Requisitos para presentar unha Boa Práctica

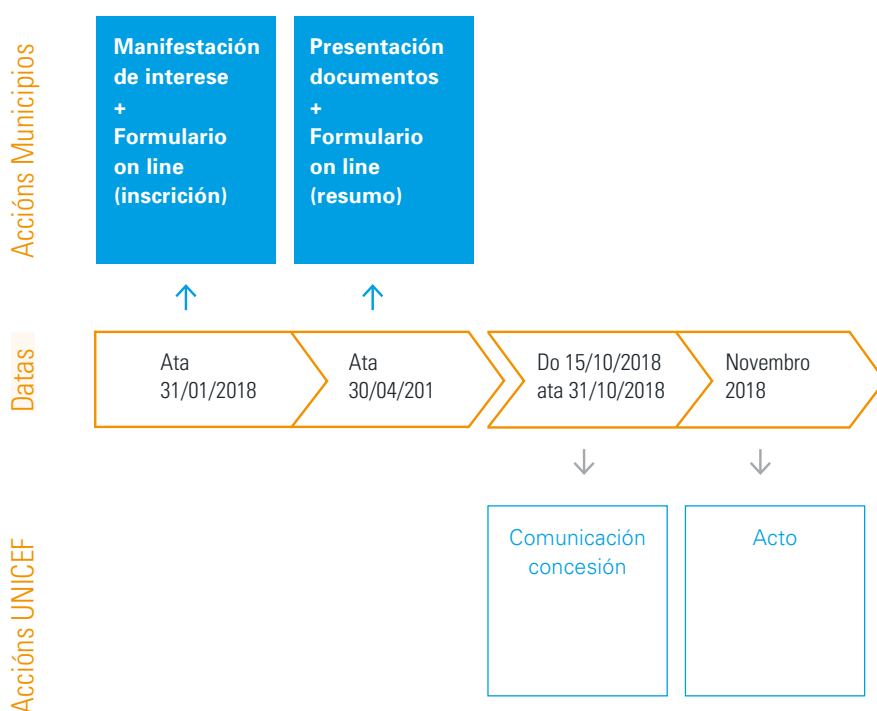
Poden presentarse ao Certame:

- Gobernos Locais e entidades públicas e privadas (centros educativos, asociacións, fundacións, etc.), independentemente de que, con anterioridade, obtivesen ou non o Selo de Recoñecemento Cidade Amiga da Infancia (no caso dos Gobernos Locais).
- Ter a disposición recursos para realizar e presentar nos prazos estipulados os documentos solicitados nas Bases da Convocatoria.

A entidade candidata só poderá presentar unha Boa Práctica dentro desta convocatoria.

5.3. Prazos e documentación a presentar

5.3.1 Fases e prazos do Certame Boas Prácticas 2017-2018

5.3.2 Manifestación de Interese

O prazo máximo para o envío de **manifestacións de interese** para participar na Convocatoria por parte dos Gobernos Locais a UNICEF Comité Español é dende o momento do lanzamento e p

A manifestación de interese consta de:

Manifestación de interese

Ata 31/01/2018	Carta de manifestación de interese asinada polo alcalde ou a alcaldesa, por un concelleiro ou concelleira de referencia. No caso das entidades sociais, por un representante legal. O responsable dirixirase por carta á Secretaría Técnica do Programa Cidades Amigas da Infancia solicitando participar na convocatoria de Renovación do Recoñecement
-------------------	--

Formulario online de inscrición na páxina web do Programa (plataforma en liña). Con datos básicos sobre o Goberno Local ou Entidade e persoa de contacto para este proceso.

5.3.3. Presentación de Candidaturas (documentos)

O envío da documentación preceptiva a UNICEF Comité Español realizarase ata o **30 de abril de 2018**. Só se enviarán os documentos principais e un listado dos anexos que UNICEF solicitará.

O envío das candidaturas realizarase mediante a presentación de:

Documentos da candidatura

Ata 30/04/2018	Formulario-resumo a candidatura cumprimentado na plataforma web (en liña). Seguindo as pautas establecidas no formulario resumo da Solicitud indicaranse os elementos esenciais da Boa Práctica, é dicir, o contexto, a lóxica, os recursos e factores que interviñeron no proxecto ou acción para a obtención dos resultados da Boa Práctica.
-------------------	---

Poderase achegar un informe ou memoria na que se sistematice a boa práctica (que se fixo, para solucionar que, dirixido a quenes, como se fixo, con que recursos, en que tempo).

Informe Valorativo ou Avaliación da Boa Práctica

Poderase presentar unha **Memoria analítica** que inclúa o sistema de seguimento dos indicadores das metas ou resultados previstos) ou un informe **de avaliación** no que se avalie o impacto da acción ou programa, ou se midan os resultados obtidos.

Este documento incluírá un listado de anexos que evidencien a realidade da información presentada. Estes anexos estarán a disposición de UNICEF Comité Español, que os poderá requirir durante o proceso de avaliación.

*** Observacións Xerais sobre os documentos:**

O peso de cada documento non excederá os 10 MB. Evite cargar os documentos con demasiadas imaxes ou con imaxes de alta resolución.

Cada documento principal entregarase a través da plataforma en liña, achegando un índice de anexos. Os anexos quedarán en poder do solicitante, estando dispoñibles para que UNICEF Comité Español poida solicitalos a efectos de verificación ou maior coñecemento. Neste caso de que se conte con eles, os reportaxes fotográficos ou os vídeos que complementen a información estarán en Internet e se incluírán dentro do texto do formulario ou no informe valorativo/avaliación como enlaces que poidan ser consultados polos avaliadores.

5.3.4. Comunicación de concesión

Os candidatos coñecerán o resultado desta Convocatoria vía correo electrónico ata o 31 de outubro de 2018.

5.3.5. Acto

Unha vez a Secretaría Permanente do Programa CAI resolva o Certame e se proceda a comunicar a concesión dos premios, realizarase un acto no transcurso do mes de novembro de 2018.

Os gastos de desprazamento nos que incorran o premiado para asistir a estes eventos, correrán a cargo do mesmo.

5.4. Criterios e procedementos de avaliación

A resolución sobre as candidaturas que concorren ao Certame emitírase pola Secretaría Permanente formada por representantes das institucións que promovan o Programa CAI e outros expertos en infancia e adolescencia.

A resolución baséase na avaliación ex ante dos documentos obrigatorios presentados polos candidatos. Dita avaliación realizarase por un equipo avaliador composto por persoal interno de UNICEF Comité Español e/ou recoñecidos expertos en dereitos de infancia. A Secretaría Permanente do Programa velará pola idoneidade, profesionalidade, obxectividade e imparcialidade deste equipo avaliador.

O sistema de avaliación das candidaturas consta dunha matriz de avaliación que responde aos requisitos desta convocatoria, neste matriz cada avaliador reflectirá obxectivamente a súa valoración a partir da lectura da documentación obrigatoria a presentar no Certame. Os criterios de avaliación son os que se detallan a continuación:

⁴ Ministerio de Sanidade, Servizos Sociais e Igualdade, Federación Española de Municipios e Provincias, IUNDIA e UNICEF Comité Español.

A. Valoración da articulación / integración:

Accións de sensibilización/promoción de dereitos e situación da infancia e adolescencia orientadas a incidir na implantación da CDN.

Estean en consonancia con políticas públicas, xa sexa a nivel municipal, rexional ou estatal.

Supoñan a coordinación entre Administracións Públicas e organizacións da sociedade civil e privadas.A

Estean orientadas ao fortalecemento comunitario.

B. Valoración da Participación

Destino de recursos para promover a participación de nenos, nenas e adolescentes.

Participación activa de nenos, nenas e adolescentes no proceso de identificación de necesidades, deseño, implantación e avaliación.

Orixen nun proceso de consulta sobre necesidades/demandas da infancia e a adolescencia.

Promoción de instancias de difusión de opinións e propostas da infancia e a adolescencia.

Edición/presentación de información da Boa Práctica de forma amigable.

C. Valoración da Calidade da Boa Práctica**Pertinencia:**

Xustificación razoadamente como a iniciativa pode transformar a situación anterior á mesma: se describan e cuantifiquen os destinatarios e se de conta da cobertura da mesma en función do municipio. Valorárase especialmente o traballo cos nenos, nenas e adolescentes máis vulnerables.

Factibilidade:

Os obxectivos planeados den conta do que se quere realizar, que se propoña unha intervención coherente a nivel do cronograma, recursos humanos e/ou presuposto dispoñible.

Impacto e Sostenibilidade:

Evidencias de melloras como efecto da Boa Práctica. Presentación garantías de continuidade dos cambios conseguidos.

Innovación:

Xustificación do carácter innovador da Boa Práctica.

Replicabilidade:

Xustificación do carácter replicable da Boa Práctica.

Capacidade Valorativa:

Plantearase un sistema de seguimento e avaliación. Valorárase a participación da infancia e adolescencia na avaliación da Boa Práctica.

5.5. Check list de documentos a presentar ao Certame Boas Prácticas

Fases (datas)	Documentación obrigatoria a presentar	Realizado
Fase de manifestación de Interese	Formulario de rexistro na convocatoria (plataforma en liña). Con datos básicos do candidato, a boa práctica e a persoa de contacto.	☐
(ata o 31.01.18)	Manifestación de interese asinada polo Representante Institucional	☐
Fase de presentación de los documentos principais (*)	Formulario-resumo completo de la candidatura Achegarase un informe de sistematización da Boa Práctica	☐
(ata o 30.04.18)	Avaliación ou Memoria Valorativa na que se mida e analice o impacto alcanzado Este documento incluírá un listado de anexos que evidencien a realidade da información presentada. Estes anexos estarán a disposición de UNICEF Comité Español, que os requirirá durante o proceso de avaliación.	☐

* Observacións Xenerais sobre os documentos:

O peso de cada documento non excederá os 10 MB. Evite cargar os documentos con demasiadas imaxes ou con imaxes de alta resolución.

Cada documento principal entregarase a través da plataforma en liña, achegando un índice de anexos. Os anexos quedarán en poder do solicitante, estando dispoñibles para que UNICEF Comité Español poida solicitarlos a efectos de verificación ou maior coñecemento. Os reportaxes fotográficos ou os vídeos que complementen a información estarán en Internet e se incluírán como enlaces que poidan ser consultados polos avaliadores.

Anexos

1. Esquema de proceso organizativo para a Convocatoria Selo CAI	6. Orientacións para elaborar unha memoria de actividades (1ª Solicitud)	10. Formulario de Convocatoria Selo (1ª solicitud e Renovacións)
2. Glosario	7. Orientacións para elaborar un Informe valorativo ou avaliación (Renovación)	11. Formulario de Convocatoria Boas Prácticas
3. Moción dirixida ao Pleno de Representantes	8. Orientacións para elaborar un Diagnóstico	12. Modelo de convenio
4. Carta de Manifestación de Interese	9. Orientacións para elaborar un Plan de Infancia e Adolescencia	13. Informe Intermedio

Os documentos están dispoñibles para a súa descarga na seguinte url:

<http://ciudadesamigas.org/convocatoria-unicef-ciudades-amigas-infancia/>

OBXECTIVOS MUNDIAIS de Desenvolvemento Sostíbel

Trollbäck+Company / Project Everyone

www.ciudadesamigas.org

Ciudades
Amigas
de la Infancia

Aliados:

